

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2016 r.

Sąd Rejonowy we Włocławku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Orlik – Seligowska

Protokolant: sekretarz Katarzyna Rydzik

po rozpoznaniu w dniu 21 września 2016 r. we Włocławku

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) Spółki Akcyjnej w G.

z udziałem R. G., Skarbu Państwa – Starosty (...)

o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu

postanawia:

1. stwierdzić, że Zakład (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T. nabyła przez zasiedzenie z dniem 19 kwietnia 2004 r. służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu polegającą na znoszeniu istnienia w przestrzeni nad i pod powierzchnią oraz nieodpłatnym korzystaniu z posadowionych na nieruchomości oznaczonej geodezyjnie jako działka nr (...) położonej w B. gm. C., dla której Sąd Rejonowy we Włocławku Wydział VI Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...) urządzeń przesyłowych i instalacji elektroenergetycznych szczegółowo określonych w opinii biegłego sądowego z zakresu energetyki mgr inż. Z. D. z dnia 6 czerwca 2016 r., w tym zakresie stanowiącej integralną część niniejszego orzeczenia, wchodzących w skład linii napowietrznej niskiego napięcia 0,4 kV zasilanej ze stacji transformatorowej (...), oznaczonej na mapie sytuacyjno-wysokościowej opinii biegłego sądowego z zakresu geodezji i kartografii mgr inż. J. Ż. z dnia 10 lutego 2016 r. stanowiącej integralną część niniejszego orzeczenia, z prawem korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji, konserwacji, kontroli, przeglądów, remontów, modernizacji, wymiany i usuwania awarii tychże urządzeń i instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości odpowiednim sprzętem, w zakresie niezbędnym dla zapewnienia prawidłowego i niezakłóconego działania sieci przesyłowej przedsiębiorstwa;

2. stwierdzić, że Zakład (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T. nabyła przez zasiedzenie z dniem 19 kwietnia 2004 r. służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu polegającą na znoszeniu istnienia w przestrzeni nad i pod powierzchnią oraz nieodpłatnym korzystaniu z posadowionych na nieruchomości oznaczonej geodezyjnie jako działka nr (...) położonej w B. gm. C., dla której Sąd Rejonowy we Włocławku Wydział VI Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...) urządzeń przesyłowych i instalacji elektroenergetycznych szczegółowo określonych w opinii biegłego sądowego z zakresu energetyki mgr inż. Z. D. z dnia 6 czerwca 2016 r., w tym zakresie stanowiącej integralną część niniejszego orzeczenia, wchodzących w skład linii napowietrznej średniego napięcia 15 kV L.-C., oznaczonej na mapie sytuacyjno-wysokościowej opinii biegłego sądowego z zakresu geodezji i kartografii mgr inż. J. Ż. z dnia 10 lutego 2016 r. stanowiącej integralną część niniejszego orzeczenia, z prawem korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji, konserwacji, kontroli, przeglądów, remontów, modernizacji, wymiany i usuwania awarii tychże urządzeń i instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości odpowiednim sprzętem, w zakresie niezbędnym dla zapewnienia prawidłowego i niezakłóconego działania sieci przesyłowej przedsiębiorstwa;

3. stwierdzić, że Zakład (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T. nabyła przez zasiedzenie z dniem 19 kwietnia 2004 r. służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu polegającą na znoszeniu istnienia w przestrzeni nad i pod powierzchnią oraz nieodpłatnym korzystaniu z posadowionych na nieruchomości oznaczonej geodezyjnie jako działka nr (...) położonej w B. gm. C., dla której Sąd Rejonowy we Włocławku Wydział VI Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...) urządzeń przesyłowych i instalacji elektroenergetycznych szczegółowo określonych w opinii biegłego sądowego z zakresu energetyki mgr inż. Z. D. z dnia 6 czerwca 2016 r., w tym zakresie stanowiącej integralną część niniejszego orzeczenia, wchodzących w skład linii napowietrznej średniego napięcia 15 kV L.-B., oznaczonej na mapie sytuacyjno-wysokościowej opinii biegłego sądowego z zakresu geodezji i kartografii mgr inż. J. Ż. z dnia 10 lutego 2016 r. stanowiącej integralną część niniejszego orzeczenia, z prawem korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji, konserwacji, kontroli, przeglądów, remontów, modernizacji, wymiany i usuwania awarii tychże urządzeń i instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości odpowiednim sprzętem, w zakresie niezbędnym dla zapewnienia prawidłowego i niezakłóconego działania sieci przesyłowej przedsiębiorstwa;

4. nakazać pobrać od wnioskodawcy (...) Spółki Akcyjnej w G. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego we Włocławku kwotę 4.315,81 zł (cztery tysiące trzysta piętnaście złotych 81/100) tytułem nieuiszczonych wydatków;

5. orzec, iż w każdy z uczestników postępowania ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

W dniu 31 lipca 2015 r. wnioskodawca (...) S.A. w G. wniósł o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie przez Skarb Państwa ewentualnie wnioskodawcę z dniem 19 kwietnia 1984 r. służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu obciążającej nieruchomość uczestnika R. G. oznaczonej geodezyjnie jako działka nr (...) położonej w miejscowości B., gmina C., dla której Sąd Rejonowy we Włocławku Wydział VI Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...) polegającej na znoszeniu istnienia w przestrzeni nad i pod powierzchnią i nieodpłatnym korzystaniu z posadowionych na tejże nieruchomości urządzeń przesyłowych i instalacji elektroenergetycznych wchodzących w skład trzech linii:

- napowietrznej niskiego napięcia 0,4 kV zasilanej ze stacji transformatorowej (...),

- napowietrznej średniego napięcia 15 kV L.-C.,

- napowietrznej średniego napięcia 15 kV L.-B.

z prawem korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji, konserwacji, kontroli, przeglądów, remontów, modernizacji, wymiany i usuwania awarii tychże urządzeń i instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości odpowiednim sprzętem, w zakresie niezbędnym dla zapewnienia prawidłowego i niezakłóconego działania sieci przesyłowej przedsiębiorstwa.

Wnioskodawca z powołaniem na dobrą wiarę po jego stronie i po stronie poprzednika prawnego wskazał, że objęcie w posiadanie ww. linii nastąpiło najpóźniej w dniu 19 kwietnia 1974 r. i należy ją uznać za początkową datę biegu terminu zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, a zatem koniec terminu biegu zasiedzenia przypadał w ocenie wnioskodawcy na 19 kwietnia 1984 r. W obszernym uzasadnieniu wnioskodawca wskazał na przesłanki nabycia służebności w drodze zasiedzenia, następstwo prawne i przeniesienie posiadania związane decyzją uwłaszczeniową z dnia 8 marca 1996 r., posadowienie konkretnych urządzeń przesyłowych na nieruchomości stanowiącej własność uczestnika, zagadnienia związane z nieruchomością władnącą, na daty wybudowania i objęcia w posiadanie konkretnych urządzeń przesyłowych, które uznał jednocześnie za początkowe daty biegu terminów zasiedzenia przedmiotowych służebności, określenie podmiotu, na rzecz którego Sąd winien stwierdzić zasiedzenie.

Uczestnicy prawidłowo zawiadomieni o terminach rozprawy nie zajęli merytorycznego stanowiska w sprawie, nie sprzeciwili się wnioskowi.

Sąd ustalił, co następuje:

R. G. jest właścicielem nieruchomości oznaczonej geodezyjnie jako działka nr (...) położonej w miejscowości B. gm. C., dla której Sąd Rejonowy we Wrocławku Wydział VI Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...).

(dowód: odpis zwykły księgi wieczystej – k. 71, wypis z rejestru gruntów – k. 73)

Na przedmiotowej nieruchomości znajdują się urządzenia przesyłowe i instalacje elektroenergetyczne w postaci:

- napowietrznej niskiego napięcia 0,4 kV zasilanej ze stacji transformatorowej (...),
- napowietrznej średniego napięcia 15 kV L.-C.,
- napowietrznej średniego napięcia 15 kV L.-B..

Objęcie w posiadanie ww. urządzeń i instalacji przesyłowych nastąpiło przez poprzednika prawnego (...) SA w G. z pewnością 19 kwietnia 1974 r. (data załączenia pod napięcie). Data wejścia na grunt w celu wybudowania ww. urządzeń i instalacji przesyłowych była z pewnością wcześniejsza, jednakże nie zachowała się dokumentacja z tym związana. Wyżej wymienione linie napowietrzne średniego napięcia 15 kV zasilają stację transformatorową (...), która z kolei zasila wyżej opisaną linię niskiego napięcia 0,4 kV, zatem logicznym jest, że skoro przedmiotowa linia 0,4 kV z pewnością istniała już i była załączona pod napięcie 19 kwietnia 1974 r. (protokół Nr (...)), to linie 15 kV musiały być w tej dacie czynne i zasilać stację (...). Z pewnością od dnia 19 kwietnia 1974 r. poprzednik prawny wnioskodawcy, a następnie wnioskodawca (w poprzedniej formie organizacyjno-prawnej) mieli nieograniczone prawo korzystania z nieruchomości w zakresie niezbędnym do eksploatacji, konserwacji, kontroli, przeglądów, remontów, modernizacji, wymiany i usuwania awarii tychże urządzeń i instalacji, z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości odpowiednim sprzętem, w zakresie niezbędnym dla zapewnienia prawidłowego i niezakłóconego działania sieci przesyłowej przedsiębiorstwa.

(dowód: grupa środków trwałych – k. 74-75, mapy poglądowe – k. 76-78, protokół Nr (...), zeznania świadka A. S. – k. 93-94, opinia biegłego sądowego z zakresu geodezji i kartografii mgr inż. J. Ż. z dnia 10.02.2016 r. wraz z mapą sytuacyjno-wysokościową stanowiącą integralną część opinii geodezyjnej – k. 100, opinia biegłego sądowego Z. D. z dnia 6 czerwca 2016 r. z zał. – k. 125-159, kopia mapy zasadniczej – k. 72)

Przedsiębiorca przesyłowy w stosunku do żadnej z linii i urządzeń elektroenergetycznych, których dotyczył wnioszek nie wywodził swoich uprawnień do władania cudzą nieruchomością w określonych granicach z decyzji administracyjnej wydanej na podstawie art. 35 ustawy z 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, której nie posiadała żadna ze stron.

(dowód: okoliczność bezsporna)

(...) SA w G. Oddział w T. jest następcą prawnym państwowego przedsiębiorstwa energetycznego. Na podstawie Zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki nr 233 z dnia 25 listopada 1958r. powstało przedsiębiorstwo państwowe działające pod nazwą Wielozakładowe Przedsiębiorstwo Państwowe Zakłady (...) w skład którego wchodził m.in. Zakład (...). Na mocy Zarządzenia nr 2/O. Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 14 lutego 1985 roku podmiot ten uległ przekształceniu w Przedsiębiorstwo Państwowe – (...). Z dniem 31 grudnia 1988 roku Północny O. Energetyczny uległ podziałowi i z dniem 1 stycznia 1989 roku na podstawie zarządzenia nr 50/ORG/89 Ministra Przemysłu powstało między innymi Przedsiębiorstwo Państwowe pod nazwą Zakład (...) z siedzibą w T.. Zarządzeniem nr 202/ (...) /93 z dnia 09 lipca 1993r. Ministra Przemysłu i Handlu dokonano podziału Zakładu (...) w T. i nastąpiło przekształcenie Zakładu (...) w T. w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa. Uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (Skarb Państwa był właścicielem wszystkich akcji spółki) podjęto uchwałę w przedmiocie nowego brzmienia statutu, zgodnie

z którym między innymi firma spółki została oznaczona jako Zakład (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T. z możliwością używania skrótu w brzmieniu (...) SA. Z dniem 31 grudnia 2004 roku nastąpiło połączenie spółek energetycznych, obejmujące także przedmiotową spółkę Skarbu Państwa i w związku z tym przejęcie Zakładu (...) S.A przez E. G. Kompanię Energetyczną z siedzibą w G.. W związku ze zmianami statutu ustalono, że spółka będzie funkcjonować pod firmą (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G.. W dniu 30 lipca 2007r. miała miejsce zmiana nazwy spółki na (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G..

Na mocy decyzji wojewody z dnia 08 marca 1996 roku stwierdzono, że Zakłady (...) – Zakład (...) w T. nabyły z dniem 05 grudnia 1990 roku prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w T. przy ulicy (...). B. nr 128 stanowiącej własność Skarbu Państwa, będącej w dotychczasowym zarządzie w/w jednostki a nadto nabyły nieodpłatnie własność budynków posadowionych na ww. nieruchomości.

(dowód: Statut Zakładów (...) k. 29-31, Zarządzenie nr 2/ (...) z dnia 14 lutego 1985r. - k. 32, Pismo Ministra Przemysłu z dnia 10.01.1989r. - k. 33, Zarządzenie nr 50/ (...) /89 z dnia 16 stycznia 1989 r. - k. 34-37, Zarządzenie Nr 202/O./93 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 09 lipca 1993r. - k. 38, akty notarialne z dnia 26.11.2004r. i z dnia 08.10.1997- k. 42-68, odpis pełny z KRS-u - k. 12-28, decyzja z dnia 08 marca 1996r. - k. 69-70, postanowienia – k. 39-41)

W dniu 3 marca 2014 r. R. G. złożył do tutejszego Sądu wniosek o ustanowienie na rzecz (...) SA w G. odpłatnych służebności przesyłu dotyczących przedmiotowej nieruchomości zarejestrowany pod sygn. I Ns 479/15, co skutkuje (w przeciwieństwie do pozwu o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości) przerwaniem biegu terminu zasiedzenia, o ile termin ten nie upłynąłby już wcześniej.

(dowód: okoliczność bezsporna, akta sprawy I Ns 479/15)

Sąd zważył, co następuje:

Regulacja służebności przesyłu (art. 305¹-305⁴ k.c) wprowadzona do kodeksu cywilnego od dnia 03 sierpnia 2008 roku jasno przesądziła o dopuszczalności zasiedzenia przez przedsiębiorcę, w skład przedsiębiorstwa, którego wchodzi urządzenia przesyłowe w rozumieniu art. 49 k.c (urządzenia służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej), służebności polegającej na możliwości korzystania w oznaczonym zakresie z określonej nieruchomości w sposób niezbędny do korzystania z tych urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem.

W myśl art. 305⁴ kc do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych, a zatem ma również zastosowanie art. 292 kc, który mówi, że służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia, przy czym zgodnie z bogatym orzecnictwem Sądu Najwyższego w tej materii należy przyjąć, że widoczność i trwałość urządzenia należy rozumieć odmiennie niż w przypadku innych służebności, widoczność urządzenia musi być ujmowana szeroko i nie może stronić od specyficznej treści służebności, o którą w sprawie chodzi. Jeżeli z samej natury służebności wynika, że trwałe urządzenie, z którego uprawniony korzysta przebiega w całości lub w części pod powierzchnią ziemi, to uzależnienie dopuszczalności zasiedzenia służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu, od tego, w jaki sposób na danym, konkretnym odcinku urządzenie zostało posadowione, nie wytrzymałoby krytyki (tak przykładowo Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 lipca 2012 r., II CSK 752/11, LEX nr 1218185).

Orzecnictwo nawet przed 3 sierpnia 2008 r. dopuszczało zasiedzenie przez przedsiębiorstwo przesyłowe służebności o takiej treści, na podstawie art. 292 kc stosowanego w drodze analogii (orzeczenia SN: 11.03.2005r. CK 489/04, 08.09.2006r., IICSK 112/06, 04.10.2006r., CSK 119/06, 07.10.2008r., III CZP 89/08). Przyjęto założenie, że z uwagi na fakt, iż ustawa z dnia 3 sierpnia 2008r. o zmianie ustawy kodeks cywilny nie zawiera przepisów przejściowych, między innymi w zakresie zasiedzenia służebności przesyłu, to jeżeli termin prowadzący do zasiedzenia służebności upłynął przed dniem 3 sierpnia 2008 roku, to sąd stwierdzi nabycie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu – jak to miało miejsce na kanwie niniejszej sprawy (vide artykuł Michała Godlewskiego „Zasiedzenie służebności przesyłu”, MP nr 7 z 2010 r. s. 387-394). Przesłankami nabycia służebności gruntowej

przez zasiedzenie są każdorazowo posiadanie nieruchomości w granicach służebności, upływ terminu oraz co do zasady istnienie trwałego i widocznego urządzenia (zważywszy na naturę służebności, niekoniecznie musi polegać na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia, pogląd ten dotyczy zwłaszcza służebności obejmujących rurociągi i gazociągi, ale również kabli podziemnych. Kluczowe znaczenie ma tutaj uchwała Sądu Najwyższego z 7 października 2008 r. III CZP 89/08 (biul. SN 20008/10/7, LEX nr 458125), w której posłużono się sformułowaniem "służebność odpowiadająca treści służebności przesyłu". Stanowisko to było zaaprobowane w późniejszym orzecznictwie Sądu Najwyższego (przykładowo w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2011 r. III CZP 10/11 OSNC 2011/12/129, w postanowieniach tego Sądu : z 26 lipca 2012 r. II CSK 752/11 nie publ. , LEX nr 1218185, z 19 grudnia 2012 r. II CSK 219/12 nie publ. , LEX nr 1288630 i z 13 czerwca 2013 r. IV CSK 672/12 nie publ. , LEX nr 1360293 i wreszcie w uchwale z 22 maja 2013 r. III CZP 18/13 Biul. SN 2013/5/5, LEX nr 1316046).

Nadto postanowieniem z dnia 17 lipca 2014 r. w sprawie P 28/13 Trybunał Konstytucyjny umorzył postępowanie w sprawie pytania prawnego Sądu Okręgowego we Wrocławiu „czy art. 292 w zw. z art.172 § 1 i art. 285 § 1 i 2 kc w zakresie, w jakim stanowią podstawę prawną nabycia przed 3 sierpnia 2008 r. służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa przesyłowego są zgodne z art. 64 ust. 3 w zw. z art. 31 ust 3 art. 64 ust. 2 w zw. z art. 32 ust. 1, art. 21 ust. 1 oraz art. 2 Konstytucji, a także z art. 1 Protokołu Nr (...) do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku.

Podkreślić w tym miejscu należy, że inaczej należy rozumieć posiadanie prowadzące do zasiedzenia własności nieruchomości, inaczej posiadanie prowadzące do zasiedzenia służebności. Należy w sposób zdecydowany oddzielić te dwa pojęcia. Posiadanie prowadzące do nabycia służebności gruntowej w drodze zasiedzenia ma inny zakres niż posiadanie prowadzące do nabycia przez zasiedzenia własności. Posiadanie służebności nie musi być wykonywane w sposób ciągły, lecz stosowanie do potrzeb (postanowienie SN z dnia 04.10.2006r., II CSK 119/06). Rozpatrując niniejszą sprawę nie może mieć przesądzającego znaczenia fakt, że aktywność w zakresie konserwacji urządzeń i ich naprawy jest znikoma, stosowna do potrzeb, dokonywana wizualnie raz na 5 lat, gdyż jest wystarczająca dla tego typu działalności i tego rodzaju urządzeń.

Jednolicie przyjmuje się w judykaturze (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 sierpnia 2013 V CSK 421/12 nie publ., LEX nr 1375512 i z 22 lipca 2010 I CSK 606/09, nie publ., LEX 737248 i dalsze wskazane tam orzeczenia), że w odniesieniu do służebności gruntowej przesyłu wykładnia art. 285 § 2 kc musi uwzględniać charakter tej służebności i jej społeczno- gospodarcze przeznaczenie oraz społeczno-gospodarcze przeznaczenie nieruchomości wchodzącej w skład przedsiębiorstwa, któremu służebność ta ma służyć. Przesłanka z art. 285 § 2 kc spełniona jest także wówczas, gdy służebność przesyłu ułatwia funkcjonowanie przedsiębiorstwa przesyłowego zwiększając jednocześnie użyteczność należącej do niego nieruchomości. Okoliczność, że służebność gruntowa zwiększy użyteczność przedsiębiorstwa przesyłowego (co do czego nie ma wątpliwości) nie może automatycznie wykluczać istnienia nieruchomości władającej. W skład takiego przedsiębiorstwa wchodzi przecież nieruchomości (art. 55 1 pkt. 2 kc), a funkcjonowanie przedsiębiorstwa energetycznego bez takich nieruchomości jest trudne do wyobrażenia. Nie ma więc znaczenia fakt, że w skład takiego przedsiębiorstwa wchodzi zazwyczaj wiele nieruchomości. Wspomniane ułatwienie działalności przedsiębiorstwa stanowi równocześnie zwiększenie użyteczności nieruchomości należącej do przedsiębiorstwa. Zgodnie z treścią jednolitej własności państwowej w świetle dawnego przepisu art. 128 kc własność nieruchomości przez zasiedzenie mógł nabyć jedynie Skarb Państwa, który był jej posiadaczem. Zupełnie inną kwestią jest ewentualne doliczenie posiadania Skarbu Państwa (art. 176 kc), ale w rozpatrywanej sprawie ona nie występowała.

W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się (postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lutego 2010 r. I CSK 181/09 nie publ., LEX nr 564748 i wskazane w uzasadnieniu dalsze przykłady orzecznictwa), że art. 292 kc samodzielnie określa charakter posiadania służebności gruntowej jako przesłanki nabycia jej przez zasiedzenie. Przesłanką tą jest posiadanie służebności polegające na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia znajdującego się na cudzej nieruchomości w takim zakresie i w taki sposób, w jaki czyniłaby to osoba, której przysługuje służebność. Chodzi tu więc o korzystanie z nieruchomości będące przejawem władztwa nad nią w zakresie, w jakim uprawnia do niego służebność gruntowa. Władztwo to kwalifikuje się, zgodnie z art. 336 kc, jako posiadanie zależne nieruchomości. Zawarte w zdaniu drugim art. 292 kc odesłanie do przepisów o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie

obejmuje tylko kwestie nie uregulowane w zdaniu pierwszym tego artykułu i pozwala na stosowanie do zasiedzenia służebności gruntowej przepisów o nabyciu nieruchomości przez zasiedzenie jedynie "odpowiednio". Do zasiedzenia służebności gruntowej nie ma zatem zastosowania wymaganie posiadania samoistnego (art. 172 § 1 w zw. z art. 336 kc). O fakcie posiadania służebności świadczy już zaś samo wzniesienie urządzeń energetycznych, które po włączeniu do sieci stanowią składnik przedsiębiorstwa przesyłowego.

Dla zasiedzenia ustawodawca przewidział termin 10 lat w dobrej wierze, a 20 lat w złej wierze. Z dniem 1 października 1990 roku tj. z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 55, poz. 321 ze zm.) terminy te uległy przedłużeniu odpowiednio do 20 lat i 30 lat. Do przypadków zasiedzenia, które nastąpiło przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 28 lipca 1990 roku mają zastosowanie 10 i 20-letnie okresy posiadania przewidziane w art. 172 kc w brzmieniu obowiązującym przed tą datą (orzeczenie SN z dnia 02.09.1993r. II CRN 89/93), zaś do przypadków zasiedzenia, którego bieg terminu nie zakończył się przed 1 października 1990 r. stosujemy 20 i 30-letnie terminy zasiedzenia. Jednocześnie nie można tracić z pola widzenia treści przepisu art. XLI § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. przepisy wprowadzające kodeks cywilny, który stanowi, że jeśli termin zasiedzenia według kodeksu cywilnego jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg zasiedzenia rozpoczyna się z dniem wejścia kodeksu w życie (1 stycznia 1965 r.). Należy mieć na uwadze również uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21.01.2011 r. w sprawie III CZP 124/10, z której wynika, że wniosek właściciela nieruchomości o ustanowienie służebności przesyłu za odpowiednim wynagrodzeniem (art. 305¹ § 2 kc) przerywa bieg terminu zasiedzenia tej służebności.

Odnosnie wykazania następstwa prawnego wskazać należy, że zgodnie z art. 128 kc jeżeli przedsiębiorstwo państwowe spełniało przesłanki wymagane do nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie to własność nieruchomości nabywał Skarb Państwa a nie przedsiębiorstwo państwowe, nie mogło ono praw do zarządzenia mienia państwowego przeciwstawić Skarbowi Państwa (uchwała SN z dnia 22.10.2009r. III CZP 70/09). Uchylenie art. 128 k.c w pierwotnym brzmieniu w dniu 1 lutego 1989 roku nie spowodowało uwłaszczenia z tym dniem państwowych osób prawnych co do składników mienia znajdującego się w ich zarządzenie. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 18 czerwca 1991 roku III CZP 38/91 wyjaśnił, że takie uwłaszczenie nastąpiło dopiero na podstawie ustawy z dnia 29 września 1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości oraz przepisów określających ustrój majątkowy państwowych osób prawnych. Od tego czasu państwowe osoby prawne nabyły samodzielne prawa do składników mienia państwowego, którym dotychczas zarządzały. Do czasu wejścia w życie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o zmianie ustawy o przedsiębiorstwach państwowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 1991r., Nr 2, poz.6) obowiązywał art. 42 ust.2 (Dz.U. z 1987r., Nr 35, poz. 201) zgodnie z którym, przedsiębiorstwo gospodarując wydziałym mu nabytym mieniem, stanowiącym część mienia ogólnonarodowego, zapewnia jego ochronę. Z treści tak sformułowanego przepisu wynika, że każdy składnik majątkowy przedsiębiorstwa państwowego – zarówno wydziałony mu przy utworzeniu jak i nabyty w toku działalności przez to przedsiębiorstwo – stanowił mienie ogólnonarodowe, które pozostawało w dyspozycji tego przedsiębiorstwa (art. 42 ust. 3 tej ustawy). Nie ulega wątpliwości, że regułę tę należało odnosić zarówno do nieruchomości jak i pozostałych składników majątkowych. W tym brzmieniu przepis ten obowiązywał do dnia 7 stycznia 1991 roku tj. do czasu wejścia w życie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku nowelizującej ustawę o przedsiębiorstwach państwowych. Po dniu wejścia w życie ustawy przepis ten (art. 46 ust 2, tekst jednolity z 1991r., Dz.U. Nr 18, poz.80) stanowił, że przedsiębiorstwo, gospodarując wydziałym i nabytym mu mieniem, zapewnia mu ochronę. Z treści tego przepisu wynika, że przedsiębiorstwo gospodaruje mieniem państwowym, bowiem jest państwową osobą prawną, której zgodnie z art. 44¹ §1 kc przysługuje własność mienia państwowego. Jednocześnie przepisami tej ustawy uchylono art. 42 ust. 2 (według tekstu jednolitego z 1987r.) określający, że „przedsiębiorstwo państwowe wykonuje uprawnienia w stosunku do mienia ogólnonarodowego, będącego w jego dyspozycji, z wyłączeniem uprawnień wyłączonych przepisami ustawowymi”. Wskazać również należy, iż Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 18 maja 2007r. , I CSK 64/2007 wyraził stanowisko, że decyzja wydana w oparciu o art.2 ust. 3 ustawy o zmianie ustawy o gospodarce gruntami może być uznana za dokument stwierdzający, że doszło do przeniesienia posiadania nieruchomości, której decyzja dotyczyła. Państwowa osoba prawna, która do dnia 5 grudnia 1990 roku wykonywała zarząd operatywny mieniem państwowym i z tym dniem, już jako posiadacz nieruchomości, została uwłaszczona, może wykazać

przejście posiadania nieruchomości ze Skarbu Państwa na nią, na mocy decyzji wydanej na podstawie art. 2 ust 3 ustawy o zmianie u.g.g (k.41-42). Stwierdzono także, że między Skarbem Państwa i osobą prawną uwłaszczoną jego nieruchomością z dnia 05 grudnia 1990 roku istniało następstwo prawne w zakresie posiadania nieruchomości. Uwłaszczony podmiot kontynuował posiadanie swojego poprzednika. Potwierdza to tezę o pochodnym charakterze objęcia nieruchomości w posiadanie, przy czym fakt posiadania rozciąga się na nieruchomość i jej części składowe, zaś za części składowe uważane jest prawo związane z własnością. W związku z tym posiadacz nieruchomości uprawniony jest do posiadania również służebności związanych z nieruchomością władnącą. Osoba, na rzecz której nastąpiło przeniesienie posiadania nieruchomości władnącej, uprawniona jest do posiadania służebności związanych z tą nieruchomością. Przeniesienie posiadania nieruchomości władnącej powoduje również przeniesienie posiadania służebności z nią związanej i jest wystarczającym tytułem legitymującym do wykonywania posiadania w granicach, w jakich nastąpiło przeniesienie. Należy zgodzić się z poglądem wyrażonym w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2011 r., w sprawie I CSK 288/10, Lex nr 798230, że osoba prawna, która przed dniem 1 lutego 1989 r., mając status państwowej osoby prawnej, nie mogła nabyć własności nieruchomości także w wyniku zasiedzenia, gdyż było to jedynie dzierżenie w rozumieniu art. 338 kc, natomiast mogła do okresu samoistnego posiadania wykonywanego po dniu 1 lutego 1989 r. zaliczyć okres posiadania Skarbu Państwa sprzed tej daty, jeżeli nastąpiło przeniesienie posiadania podczas biegu zasiedzenia (art. 176 kc). Podobne stanowisko wyrażono w innych orzeczeniach Sądu Najwyższego (postanowienie z dnia 10 lipca 2008 r., III CSK 73/08, niepubl., postanowienie z dnia 16 października 2009r., (...), niepubl.). W następstwie przeniesienia posiadania wskutek wskazanych wyżej przekształceń prawo to przeszło ostatecznie na rzecz wnioskodawcy. Zasiedzenie jest sposobem nabycia własności lub odpowiednio służebności, który nie zobowiązuje osoby nabywającej ją w ten sposób do dania jakiegokolwiek ekwiwalentu (tak Komentarz do Kodeksu cywilnego, księga druga wyd. LexisNexis pod red. S. Rudnickiego str. 186).

Mając powyższe na uwadze Sąd stwierdził nabycie przez zasiedzenie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu szczegółowo opisanej. Powyższe nie budziło w tym stanie rzeczy żadnych wątpliwości. Należy zaakcentować, że stwierdzenie nabycia własności/służebności następuje zawsze na rzecz osoby będącej posiadaczem w chwili upływu terminu zasiedzenia, w tym przypadku beneficjentem tych uprawnień był poprzednik prawny wnioskodawcy Zakład (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T.. Przed wejściem w życie nowelizacji Kodeksu cywilnego dokonanej ustawą z dnia 31 stycznia 1989 roku o zmianie ustawy kodeks cywilny znoszącej zasadę tzw. jednolitej własności państwowej czyli przed dniem 1 lutego 1989 roku państwowe osoby prawne (w tym przedsiębiorstwa państwowe) wykonywały uprawnienia związane z własnością nieruchomości we własnym imieniu, ale na rzecz Skarbu Państwa, będącego jedynym dysponentem własności państwowej. Dlatego też skutki prawne związane z posiadaniem w tamtym okresie przez przedsiębiorstwa państwowe nieruchomości mogły powstać tylko na rzecz Skarbu Państwa (uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego w sprawie IV CSK 435/10). Nadto zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego dla stwierdzenia nabycia własności nieruchomości w wyniku zasiedzenia przez Skarb Państwa nie ma znaczenia, że nieruchomości posiadały kolejno różne jednostki państwowe (przedsiębiorstwa państwowe) i żadna z nich nie była posiadaczem przez okres wymagany do nabycia własności przez zasiedzenie. Istotny jest łączny okres posiadania przez te podmioty wystarczający do stwierdzenia zasiedzenia przez Skarb Państwa (postanowienie SN z dnia 22 października 2009r., III CSK 38/09).

Wskazać należy, że w ocenie Sądu wniosek odnośnie zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu nie budził wątpliwości. W tym zakresie wnioskodawca przedstawił niekwestionowane dowody, uzupełnione opiniami biegłych dotyczące czasu posadowienia urządzeń przesyłowych na przedmiotowej nieruchomości i daty załączenia ich pod napięcie, a nawet wcześniej – prawdopodobnej daty rozpoczęcia budowy konkretnych linii i urządzeń elektroenergetycznych, przy czym bieg terminu zasiedzenia zakończył się w dacie wskazanej w niniejszym orzeczeniu. Obecnie bowiem zgodnie z orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2013r., V CSK 287/12 należy uznać, że przedsiębiorca przesyłowy posiada nieruchomość w zakresie służebności przesyłu od chwili wejścia na grunt w celu wybudowania urządzenia służącego do przesyłania energii, zatem w konsekwencji to nie data załączenia urządzeń pod napięcie, jak we wcześniejszych orzeczeniach przyjmował Sąd Najwyższy, lecz data wejścia na grunt w celu budowy urządzeń stanowić powinna datę rozpoczęcia biegu terminu zasiedzenia służebności. Sąd meriti na kanwie niniejszej sprawy przyjął jednak za wnioskodawcę wykazaną datę objęcia służebności przesyłu

w posiadanie jako zbieżną z datą załączenia przedmiotowych linii pod napięcie albowiem ta data została wykazana ponad wszelką wątpliwość.

W ocenie Sądu osobnego omówienia wymaga kwestia dobrej czy też złej wiary po stronie wnioskodawcy (jego poprzedników prawnych) w chwili objęcia służebności w posiadanie.

Dobra wiara to uzasadnione okolicznościami przekonanie przedsiębiorcy, że jest uprawniony do korzystania z cudzej własności bez obowiązku zawarcia odrębnej umowy, czy też ponoszenia opłat. Powyższe przekonanie musi mieć konkretną podstawę faktyczną, zdarzenie które u przeciętnego przedsiębiorcy wywołałoby poczucie, że może korzystać z cudzej własności nieodpłatnie. Ustawodawca nakazuje wprowadzić przyjęcie istnienia dobrej wiary. W tym celu wprowadził domniemanie prawne w art. 7 kc, zatem zasadniczo ciężar dowodu w zakresie posiadania służebności przesyłu w złej wierze spoczywa na stronie przeciwnej i zasadniczo oznacza to konieczność udowodnienia, że przedsiębiorca o braku prawa do nieruchomości wiedział, albo powinien był wiedzieć jako profesjonalista – w danym układzie okoliczności faktycznych (vide postanowienie Sądu Najwyższego z 04.12.2009 wydane w sprawie III CSK 79/09, postanowienie Sądu Najwyższego z 17.12.2008 r. wydane w sprawie I CSK 171/08, wyrok Sądu Najwyższego z 06.10.2010 r. wydany w sprawie II CSK 156/10). Bardzo istotną zasadą jest, że przy zasiedzeniu służebności zła wiara powstała później nie szkodzi, co oznacza, że w przypadku, gdy przedsiębiorca rozpoczął posiadanie służebności w dobrej wierze, później zgłoszony sprzeciw właściciela nie zmienia charakteru posiadania.

Należy podkreślić, że domniemanie dobrej wiary musi ulec obaleniu w sytuacji, gdy sam wnioskodawca nie jest w stanie sam wskazać na jakiej podstawie objął służebność w posiadanie. Na kanwie niniejszej sprawy wnioskodawca nie wykazał, by objęcie w posiadanie nieruchomości, na której posadowiono linie napowietrzne nastąpiło w trybie wydania decyzji lokalizacyjnej i zarządzenia o powszechnej elektryfikacji wydanych w trybie ustawy z dnia 28.06.1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi lub decyzji wydanej w trybie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (Dz.U. 1974 r., nr 10, poz. 64) albo na podstawie jego odpowiedników w kolejnych ustawach (przepis art. 70 ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości z 29.04.1985 r. - tekst jednolity: Dz. U. z 1991 r., nr 30, poz. 127 oraz przepis art. 124 ustawy z 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami - tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r., nr 102, poz. 651). W oparciu o taką decyzję, przedsiębiorca mógł nie tylko zlokalizować urządzenie przesyłowe na nieruchomości prywatnej, ale również miał zagwarantowane prawo dostępu do niego w celu wykonywania czynności związanych z konserwacją. Takie prawo określa się czasami jako służebność publiczną (vide postanowieniem Sądu Najwyższego z 17.12.2008 r. wydane w sprawie I CSK 171/08, gdzie zawarte jest obszernie uzasadnienie, dlaczego art. 35 ustawy wywłaszczeniowej z 1958 r. może stanowić podstawę dla przyjęcia dobrej wiary posiadacza służebności, wyrok Sądu Najwyższego z 09.01.2008 r. wydany w sprawie II CSK 432/07, uchwała Sądu Najwyższego z 28.02.2002 r. wydana w sprawie III CZP 1/02). Aktualnie Sąd Najwyższy w swych orzeczeniach idzie jeszcze dalej wskazując, że wspomniana decyzja wywłaszczeniowa stanowi tytuł prawny dla wnioskodawcy do władania przedmiotową służebnością i w takiej sytuacji wniosek o zasiedzenie winien podlegać oddaleniu. Także przed dniem 3 sierpnia 2008 r., jak również po tej dacie, przedsiębiorca przesyłowy może wywodzić swoje uprawnienie do władania cudzą nieruchomością w określonych granicach bądź z decyzji administracyjnej wydanej na podstawie art. 35 ustawy z 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości albo z przysługującej mu służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, lub wprost ze służebności przesyłu. Od woli przedsiębiorcy przesyłowego zależy, czy chce skorzystać z trybu administracyjnoprawnego, czy też wybiera regulację cywilnoprawną dla określenia swojej sytuacji prawnej wobec cudzych nieruchomości, przez które przechodzą należące do niego urządzenia przesyłowe (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13.02.2015 r., II CSK 310/14, LEX nr 1663401). Jeżeli zatem wybiera drogę cywilną to ze wszystkimi tego konsekwencjami, w tym zakresie wykazania dobrej wiary.

Niewątpliwym jest in concreto brak wykazania zgody właściciela na ograniczenie prawa własności, co skutkuje tym, że wnioskodawca jest posiadaczem w złej wierze (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17.12.2008 r., I CSK 171/08 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28.03.2012 r., V CSK 181/11). Wskazać jedynie należy, że ciężar dowodu co do tej okoliczności, zgodnie z treścią art. 6 kc spoczywał na wnioskodawcy i przy braku istnienia jakiegokolwiek

decyzji administracyjnej, zezwalającej na posadowienie linii napowietrznych, nakłada na wnioskodawcę obowiązek udowodnienia dobrej wiary.

W tej sytuacji przyjąć należało wbrew stanowisku wnioskodawcy istnienie złej wiary, co miało jedynie wpływ na ustalenie późniejszej daty nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie. Bieg terminu zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu upłynął w dacie wskazanej w postanowieniu Sądu.

Poczynione wyżej ustalenia oparte zostały na złożonych do akt dokumentach oraz zeznaniach świadka A. S.. Ustalony stan faktyczny sprawy co do przebiegu linii napowietrznych jest w zasadzie bezsporny, a dodatkowo szlak (miejsce) urządzeń przesyłowych został zamieszczony na mapie sytuacyjno-wysokościowej biegłego J. Ż. stanowiącej integralną część opinii geodezyjnej, którą ze względu na jej fachowość Sąd zaliczył w poczet materiału dowodowego i uczynił integralną częścią orzeczenia wraz z określeniem stref ochronnych dla konkretnej służebności wynikających z opinii głównej i uzupełniającej biegłego sądowego Z. D.. Dowody te Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie niesprzeczne i na nich oparł swe ustalenia. Drobne nieścisłości pomiędzy zeznaniami świadka a dokumentacją techniczną nie podważają prawdomówności świadka. W ocenie Sądu mogą wynikać z ogromnej ilości podobnych spraw, z którymi styka się i braku pełnej dokumentacji dotyczącej przedmiotowych linii niskiego i średniego napięcia.

Należy również zaznaczyć, że rozpoczęcie posiadania musi być udowodnione przez przedsiębiorcę, co może nastąpić zarówno w sposób bezpośredni poprzez przedłożenie protokolarnego potwierdzenia odbioru lub uruchomienia danego odcinka sieci – co zostało wykazane i niezaprzeczone w niniejszym postępowaniu, może też zostać oparte na dokumentach, z których jedynie pośrednio wynika, iż sieć miała charakter czynny. W powyższym zakresie mogą zostać wykorzystane umowy przyłączeniowe i sprzedaży dla obiektów zasilanych z danego odcinka sieci, pisma wskazujące na jej czynny charakter, dotyczące np. rozwiązania kolizji z innymi urządzeniami infrastrukturalnymi. W tej kwestii należy również zwrócić uwagę na postanowienie Sądu Najwyższego z 06.07.2011 r. wydane w sprawie I CSK 157/11, gdzie wskazano, że jeżeli nastąpiła przebudowa urządzeń związana z istotną zmianą ich przebiegu, wówczas okres zasiedzenia rozpoczyna się na nowo. W niniejszej sprawie prawdopodobna modernizacja linii z 1978 r. nie miała żadnego znaczenia dla oceny prawnej żądania wniosku albowiem nie była połączona ze zmianą przebiegu służebności i utworzeniem nowego korytarza przesyłowego.

Uwzględniając powyższe argumenty Sąd orzekł jak postanowieniu na podstawie art. 292 kc. Mając na uwadze dyspozycje płynące z uzasadnienia postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2012 r. wydanego w sprawie V CSK 190/11, dotyczącego wprawdzie problemu ustanowienia służebności przesyłu dla urządzeń linii elektroenergetycznej, Sąd uznał, że i przy zasiedzeniu tej służebności celowe jest wskazanie uszczegółowionego zakresu obciążeń związanych z korzystaniem z nieruchomości uczestnika w związku z nabyciem przez zasiedzenie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu. Formalizm prawa rzeczowego, jak wskazał Sąd Najwyższy, ingerencja w konstytucyjnie chronione prawo własności wymagają nie tylko legalnego wkroczenia osób trzecich w sferę prawnie chronioną, ale i wyznaczenie zakresu przedmiotowego oraz terytorialnego jego ograniczeń, wynikających z ustanowienia służebności przesyłu, co nierozdzielnie wiąże się z nabyciem takiej służebności przez zasiedzenie (vide postanowienie Sadu Najwyższego z dnia 18.04.2008r., II CSK 627/07, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 1996 r., I CKN 10/96, nie publ.). Argumentem za tym przemawiającym jest czynny charakter służebności przesyłu, jej podobieństwo do służebności gruntowej, możliwość ujawnienia powstałego ograniczonego prawa rzeczowego w księdze wieczystej, pewność stosunków prawnych i bezpieczeństwo obrotu.

Należy również odnieść się do uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 11 czerwca 2015 r., III CZP 112/14, z której wynika, że z normy odsyłającej do odpowiedniego stosowania przepisów o stwierdzeniu nabycia spadku nie można domniemywać, że w sprawie o zasiedzenie sąd stwierdzi nabycie własności bez wniosku uprawnionego bądź na rzecz osoby niewskazanej przez wnioskodawcę lub innego uczestnika postępowania. W niniejszym postępowaniu wniosek został prawidłowo sformułowany odnośnie żądania zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu (a nie co byłoby błędem służebności przesyłu) jak również odnośnie podmiotu, na który Sąd miałby stwierdzić zasiedzenie (wnioskodawca – w tym również w poprzednich formach organizacyjnoprawnych) bądź Skarb Państwa, w zależności od oceny przesłanek zasiedzenia i w konsekwencji

daty końcowej biegu terminu zasiedzenia. Datę upływu terminu zasiedzenia Sąd ustala z urzędu na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego.

O zwrocie kosztów postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 kpc uznając, że interesy stron postępowania wprawdzie były sprzeczne (Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 5.12.2012r., I CZ 148/12 wskazał, że sprzeczność interesów pomiędzy uczestnikami, w rozumieniu art. 520 § 2 i 3 KPC, występuje wtedy, gdy postanowienie kończące postępowanie w sprawie wywiera wpływ dla jednych zainteresowanych na zwiększenie, a dla innych na zmniejszenie ich praw), jednakże uczestnicy nie sprzeciwiali się wnioskowi, zaś szczególnie zainteresowaną stroną w uzyskaniu korzystanego dla siebie rozstrzygnięcia był sam wnioskodawca. Zatem tytułem nieuiszczonych wydatków związanych z wynagrodzeniem biegłych nakazano pobrać na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego we Włocławku) właśnie od wnioskodawcy brakującą kwotę 4.315,81 złotych.